

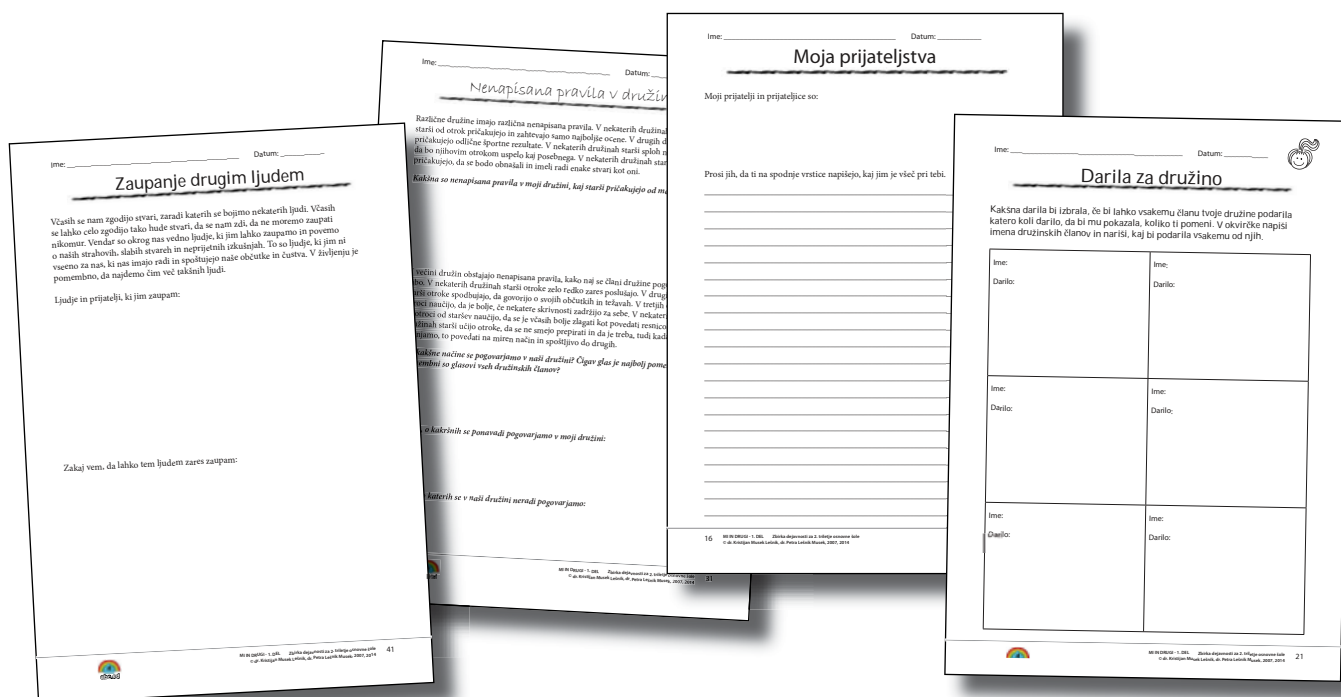

8

MI IN DRUGI

1. del

dr. Kristijan Musek Lešnik
dr. Petra Lešnik Musek

- Spodbujanje razvoja socialnih veščin in kompetenc
- Spodbujanje prosocialnega vedenja
- Spodbujanje altruizma in empatije
- Spodbujanje razvoja vrednot in moralnega presojanja
- Spodbujanje sodelovalnega in timskega dela

ZBIRKA DEJAVNOSTI ZA 2. TRILETJE OSNOVNE ŠOLE

MI IN DRUGI - 1. del

Zbirka dejavnosti za 2. triletje osnovne šole

Aktivnosti in delavnice s področja družinskih in prijateljskih odnosov in dinamike
Spodbujanje razvoja socialnih spretnosti in kompetenc
Spodbujanje prosocialnega vedenja
Spodbujanje altruizma in empatije
Spodbujanje razvoja vrednot in moralnega presojanja
Spodbujanje sodelovalnega in timskega dela

© Avtorja: dr. Kristijan Musek Lešnik, dr. Petra Lešnik Musek, 2007, 2014

abc.ed

Informacije, naročila:
IPSOS dr. Kristijan Musek Lešnik s.p.
Požarnice 26d
1351 Brezovica
e-pošta: publikacije@ipsos.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

159.922(075.2)(076)

MUSEK Lešnik, Kristijan
Mi in drugi. Didaktična mapa za 2. triletje osnovne šole /
Kristijan Musek Lešnik, Petra Lešnik Musek. - Ljubljana : IPSOS,
2007

ISBN 978-961-6671-00-2
1. Lešnik Musek, Petra
232393728

Zbirka dejavnosti "Mi in drugi - 1. del" je prvič izšla v letu 2007 kot del zbirke "Didaktične mape". Poleg zvezka, vezanega v spiralno vezavo, je bila naročnikom spletnega portala abc.ed dostopna tudi v elektronski obliki (kot pdf dokument). Zaradi pogosto izraženih želj strokovnih delavcev in učiteljev po ponovni tiskani izdaji smo se v letu 2014 odločili za drugo izdajo celotne zbirke "Didaktične mape".

Zbirka dejavnosti "Mi in drugi - 1. del" je nastala v okviru programa abc.ed, ki je namenjen zagotavljanju kakovostnih gradiv, materialov, zamisli, delovnih listov, delavnic in drugih virov za kakovostno vzgojno-izobraževalno delo. Tako kot drugi priročniki iz iste zbirke omogoča široko uporabo, razmnoževanje in kopiranje delovnih listov in drugih materialov.

Mi in drugi - 1. del

Zbirka dejavnosti za 2. triletje osnovne šole

Kaj je zbirka dejavnosti "Mi in drugi - 1. del"

"Mi in drugi - 1. del" je zbirka dejavnosti z gradivi in delovnimi listi, ki učiteljem in svetovalnim delavcem omogočajo pripravo, načrtovanje in izvedbo ur in delavnic za spodbujanje razvoja socialnih kompetenc učencev v drugem triletju osnovne šole.

Vsebina zbirke dejavnosti "Mi in drugi - 1. del"

- ≈ izbor različnih dejavnosti in delavnic za spodbujanje razvoja socialnih spretnosti in kompetenc, za spodbujanje prosocialnega vedenja, altruizma in empatije, za spodbujanje sodelovalnega in timskega dela
- ≈ aktivnosti in dejavnosti s področja družinskih in prijateljskih odnosov in dinamike
- ≈ aktivnosti in dejavnosti s področja razvoja človeških vrednot in moralnih načel
- ≈ 45 delovnih listov

Namen zbirke dejavnosti "Mi in drugi - 1. del"

Spodbujanje razvoja socialnih spretnosti in kompetenc, spodbujanje prosocialnega vedenja, altruizma in empatije, spodbujanje sodelovalnega in timskega dela; spodbujanje samorefleksije in razvoja na področju družinskih in prijateljskih odnosov in dinamike; spodbujanje razvoja temeljnih človeških vrednot in moralnih načel.

Vzgojno-izobraževalna področja, na katera posega mapa "Mi in drugi - 1. del"

- ≈ družinski in prijateljski odnosi in dinamika
- ≈ socialne spretnosti in kompetence
- ≈ prosocialno vedenje, altruizem, empatija
- ≈ vrednote in moralno presojanje
- ≈ sodelovalno in timsko delo

PREDSTAVITEV AVTORJEV

Dr. Kristijan Musek Lešnik je psiholog, avtor, prevajalec in urednik več kot petdesetih priročnikov, knjig in drugih publikacij na področju vzgoje in izobraževanja. V zadnjih dveh desetletjih je bil zaposlen kot predavatelj na več slovenskih fakultetah, in sodeloval s številnimi organizacijami in vzgojno izobraževalnimi zavodi. Med drugim je bil imenovan za člana Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje, za predsednika Državne komisije za vodenje Nacionalnega preverjanja znanja, predsednika Komisije za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje in člana Komisije za osnovno šolo Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje.

Dr. Petra Lešnik Musek je psihologinja, strokovnjakinja za razvojno in klinično psihologijo ter soavtorica več kot dvajsetih priročnikov in drugih publikacij na področju razvojne psihologije in dela z otroki in mladostniki. Kot doktorica psiholoških znanosti in specialistka klinične psihologije je zaposlena na Kliničnem oddelku za otroško, mladostniško in razvojno nevrologijo Pediatrične klinike v Ljubljani. Pred tem je bila zaposlena na katedri za razvojno psihologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Vloga učitelja, svetovalnega delavca, voditelja dejavnosti iz mape "Mi in drugi - 1. del"

Usmerjanje otrok in učencev k razmišljanju o družinskih in prijateljskih odnosih.

Usmerjanje k razvijanju socialnih spretnosti in kompetenc.

Usmerjanje k razmišljanju o pomenu prosocialnega vedenja, altruizma, empatije.

Usmerjanje k razmišljanju o nekaterih temeljnih človeških vrednotah.

Spodbujanje sodelovalnega in timskega dela.

Različne možnosti uporabe zbirke dejavnosti "Mi in drugi - 1. del"

Zbirko dejavnosti "Mi in drugi - 1. del" lahko uporabljate na več načinov:

Izbor primernih tem za starost in izkušnje otrok in učencev

Zbirka dejavnosti zajema delovne liste in dejavnosti, primerne za učence v drugem triletju osnovne šole. Posamezne dejavnosti lahko uporabite tudi pri mlajših ali starejših učencih; pri izboru delovnih listov upoštevajte njihove izkušnje in starost.

Širok in delovnih listov omogoča, da izberete vsebine, ki so prilagojene izkušnjam in starosti vaših otrok oziroma učencev. Obenem omogoča, da najdete primerne dejavnosti in vsebine za vprašanja, ki so v določenem trenutku najbolj aktualna.

Individualno ali skupinsko delo:

individualno delo in razmišljanje

delo, razmišljanje in pogovor v manjših skupinah

delo, razmišljanje in pogovor v celem razredu

Primernost in uporabnost za različne priložnosti

Zbirka dejavnosti "Mi in drugi - 1. del" omogoča uporabo v razredu v okviru različnih predmetov in vsebin, ali v okviru svetovalnega dela, ali v okviru posebnih dejavnosti in delavnic. Primerna je za načrtovanje krajših aktivnosti, za organiziranje posameznih vsebinskih sklopov, ali za projektno delo.

Odprtost, širina, avtonomija pri izboru in načrtovanju dejavnosti

Vsebina mape je odprta in pri načrtovanju dejavnosti dopušča široko avtonomijo in ustvarjalnost. Poleg osnovne uporabe delovnih listov odpira različne druge možnosti:

- ≈ razvoj novih, inovativnih dejavnosti na podlagi delovnih listov iz mape,
- ≈ nadgradnja posamezne dejavnosti in delovnega lista s pogovorom o tem, zakaj so stvari, o katerih se pogovarjate, pomembne za življenje,
- ≈ spodbujanje razmišljanja o pomenu medosebnih odnosov, o pomenu prijateljstva, o pomenu dobrih in podpornih odnosov v družini,
- ≈ spodbujanje razmišljanja o tem, kako se odnos, ki ga imamo do drugih, povezuje z odnosom, ki ga imajo drugi do nas,
- ≈ navezovanje dejavnosti in razmišljanja na aktualne teme, vprašanja, probleme pri otrocih ali v razredu in
- ≈ številne druge možnosti.

SEZNAM DELOVNIH LISTOV

(Ob vsakem delovnem listu je zapisan namen naloge in predlagana vloga učitelja, svetovalnega delavca, odraslega, pri usmerjanju dejavnosti.)

1. Moja prijateljstva (stran 8)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu prijateljstva.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o pomenu prijateljev in prijateljstva; spodbujanje razprave.
2. Prijateljska dlan (stran 9)
Namen: Učenci razmišljajo o sebi in o tem, kako jih vidijo drugi.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o sebi, videnju sebe, samopodobi, samovrednotenju, k razmišljanju o tem, kako jih zaznavajo in vidijo drugi; spodbujanje in usmerjanje razprave.
3. Moj posebni prijatelj – moja posebna prijateljica - fantje (stran 10)
4. Moj posebni prijatelj - moja posebna prijateljica - dekleta (stran 11)
Namen: Učenci razmišljajo o tem, kaj cenijo in kaj jim je všeč pri prijateljih in jim to tudi povedo.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o tem, kaj cenijo pri svojih prijateljih, o pomenu pozitivne povratne informacije - kako pomembno je, da ljudem okrog sebe povedo, kaj jim je všeč pri njih; spodbujanje razprave.
5. Vsak je dober pri čem - fantje (stran 12)
6. Vsak je dober pri čem - dekleta (stran 13)
Namen: Spodbujanje pozitivnega samovrednotenja in pozitivnega vrednotenja drugih - učenci razmišljajo o tem, kaj zmorejo njihovi prijatelji in prijateljice.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o tem kaj znajo in zmorejo oni in kaj znajo in zmorejo njihovi prijatelji in prijateljice; spodbujanje razprave.
7. Prijateljska zgodba (stran 14)
Namen: Učenci razmišljajo o prijateljstvu.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o prijateljstvu; spodbujanje razprave.
8. Moja družina in jaz (stran 15)
Namen: Spodbujanje samopodobe - razmišljanje o svoji družini; povratna informacija družinskih članov učencu.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o svoji družini; spodbujanje razprave.
9. Moja prijateljstva (stran 16)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu prijateljstva.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o pomenu prijateljev in prijateljstva; spodbujanje razprave.
10. Moja družina (stran 17)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o svoji družini, o tem, kaj učenci cenijo pri svoji družini in njenih članih.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o svoji družini in družinskih članih; spodbujanje razprave.

11. Intervju o prijateljstvu (stran 18)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu prijateljstva, o tem, kaj nam pomeni prijateljstvo.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o prijateljstvu; spodbujanje razprave.
12. Kolaž prijateljstva (stran 19)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu prijateljstva.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o prijateljstvu; spodbujanje razprave.
13. Darila za družino - fantje (stran 20)
14. Darila za družino - dekleta (stran 21)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o družini in o odnosu do članov svoje družine.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu družine in odnosov v družini; spodbujanje razprave.
15. Kako bi se počutil - fantje (stran 22)
16. Kako bi se počutil - dekleta (stran 23)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o občutkih v novih, spremenjenih okoliščinah.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o občutkih v novih, spremenjenih okoliščinah; spodbujanje razprave.
17. Občutki in čustva (stran 24)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o občutkih in čustvih, ki jih sprožijo različni dogodki.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o občutkih in čustvih, ki jih sprožijo različni dogodki; spodbujanje razprave.
18. Pismo dobrodošlice (stran 25)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o občutkih v novih, spremenjenih okoliščinah, o tem, kako lahko pomagamo nekemu, da se znajde v novem okolju.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o občutkih v novih, spremenjenih okoliščinah, o empatični podpori nekemu, ki se znajde v novem okolju; spodbujanje razprave.
19. Vsi imamo svoja močna področja - fantje (stran 26)
20. Vsi imamo svoja močna področja - dekleta (stran 27)
Namen: Spodbujanje pozitivne samopodobe in samovrednotenja, razmišljanja o sebi in o prijateljih, o svojih in njihovih močnih področjih.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o o sebi, o svojih prijateljih in njihovih močnih področjih; spodbujanje razprave.
21. Kako sem spoznal prijatelja oziroma prijateljico - fantje (stran 28)
22. Kako sem spoznal prijatelja oziroma prijateljico - dekleta (stran 29)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu prijateljstva.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o prijateljstvu; spodbujanje razprave.
23. Kartice za igro vlog (stran 30)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o reševanju različnih problemov in problemskih situacij v medosebnih odnosih.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o reševanju različnih problemov in problemskih situacij v medosebnih odnosih.

24. Nenapisana pravila v družinah (stran 31)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o družini, vlogah, pravilih in odnosih v njej.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o družini, vlogah, pravilih in odnosih v njej; spodbujanje razprave.
25. Moja televizijska družina - fantje (stran 32)
26. Moja televizijska družina - dekleta (stran 33)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o družini, družinskih članih, odnosih, navadah.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o družini, družinskih članih, odnosih, navadah; spodbujanje razprave.
27. Prijaznost - dekleta (stran 34)
28. Prijaznost - fantje (stran 35)
Namen: Spodbujanje pozitivne samopodobe in samovrednotenja, razmišljanja o pomenu empatičnega in altruističnega odnosa in prijaznih dejanj do drugih ljudi.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu empatičnega in altruističnega odnosa in prijaznih dejanj do drugih ljudi; spodbujanje razprave.
29. Naše vloge v družinah - fantje (stran 36)
30. Naše vloge v družinah - dekleta (stran 37)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o družini, vlogah in odnosih v njej.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o družini, vlogah in odnosih v njej; spodbujanje razprave.
31. Kako v družini izražamo čustva (stran 38)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o družini, načinih izražanja čustev in odnosih v njej.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o družini, načinih izražanja čustev in odnosih v njej; spodbujanje razprave.
32. Spoštovanje do staršev (stran 39)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o družini, odgovornostih, vzgoji in odnosih v njej.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o družini, odgovornostih, vzgoji in odnosih v njej; spodbujanje razprave.
33. Včasih lahko pomagam tudi naskrivaj (stran 40)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu empatičnega in altruističnega odnosa in dejanj do soljudi.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu empatičnega in altruističnega odnosa in dejanj do soljudi; spodbujanje razprave.
34. Zaupanje drugim ljudem (stran 41)
Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu zaupanja in zaupljivih odnosov z drugimi.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu zaupanja in zaupljivih odnosov z drugimi; spodbujanje razprave.

35. Pogovarjanje o problemih - fantje (stran 42)
36. Pogovarjanje o problemih - dekleta (stran 43)
- Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu konstruktivnega reševanja problemov s pogovorom in poslušanjem.*
- Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu konstruktivnega reševanja problemov s pogovorom in poslušanjem; spodbujanje razprave.*
37. Če zaupamo napačnim ljudem (stran 44)
- Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu zaupanja in zaupljivih odnosov z drugimi, in o pomenu nezaupljivosti in drugih posledicah razočaranja nad izdanim zaupanjem.*
- Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu zaupanja in zaupljivih odnosov z drugimi, in o pomenu nezaupljivosti in drugih posledicah razočaranja nad izdanim zaupanjem; spodbujanje razprave.*
38. Zaradi prijateljev se počutimo dobro (stran 45)
- Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu prijateljstva in dobrih prijateljev.*
- Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu prijateljstva in dobrih prijateljev; spodbujanje razprave.*
39. Izbiranje prijateljev (stran 46)
- Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu prijateljstva in dobrih prijateljev.*
- Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu prijateljstva in dobrih prijateljev; spodbujanje razprave.*
40. Tožarjenje (stran 47)
- Namen: Spodbujanje razmišljanja o tožarjenju.*
- Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o tožarjenju; spodbujanje razprave.*
41. Bodimo opaženi - fantje (stran 48)
42. Bodimo opaženi - dekleta (stran 49)
- Namen: Spodbujanje razmišljanja o konstruktivnih in nekonstruktivnih načinih samoizražanja, vedenja.*
- Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o konstruktivnih in nekonstruktivnih načinih samoizražanja, vedenja; spodbujanje razprave.*
43. Iskanje razlik (stran 50)
- Namen: Spodbujanje spoštovanja različnosti med ljudmi.*
- Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o različnosti in pozitivnih vidikih medosebnih razlik; spodbujanje razprave.*
44. Kdo je drugačen (stran 51)
- Namen: Spodbujanje spoštovanja različnosti med ljudmi.*
- Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o različnosti in pozitivnih vidikih medosebnih razlik; spodbujanje razprave.*
45. Skupnosti in skupine (stran 52)
- Namen: Spodbujanje razumevanja pomena sodelovanja v skupinah in med ljudmi.*
- Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu sodelovanja v skupinah in med ljudmi; spodbujanje razprave.*

Ime: _____

Datum: _____

Moja prijateljstva

Naštej TRI stvari, ki jih rad-a počneš skupaj s prijatelji:

1

2

3

Naštej TRI stvari, ki so tvojim prijateljem všeč pri tebi.

1

2

3

Naštej vsaj DVA načina, kako lahko pomagaš prijateljem.

1

2

Naštej vsaj DVA načina, kako lahko prijatelji pomagajo tebi.

1

2

Ime: _____

Datum: _____

Prijateljska dlan

Nariši na ta list obris svoje dlani. Na sredo dlani napiši svoje ime. Prosi pet prijateljev ali družinskih članov, da na vsak prst napišejo nekaj, kar jim je všeč pri tebi. Potem pobarvaj in izreži dlan. Obesi jo skupaj z dlanmi sošolcev v razredu.

Ime: _____

Datum: _____

Moj prijatelj - moja prijateljica

Izberi enega od tvojih prijateljev ali prijateljic. Napiši tri stvari, ki so ti všeč pri njem ali pri njej.

Pokaži temu prijatelju ali prijateljici, kaj si napisal. Spodaj nariši sebe in tega prijatelja ali to prijateljico.

Ime: _____

Datum: _____

Moj prijatelj - moja prijateljica

Izberi enega od tvojih prijateljev ali prijateljic. Napiši tri stvari, ki so ti všeč pri njem ali pri njej.

Pokaži temu prijatelju ali prijateljici, kaj si napisala. Spodaj nariši sebe in tega prijatelja ali to prijateljico.

Ime: _____

Datum: _____

VSAK JE DOBER PRI ČEM

Razmisli, koga od prijateljev in prijateljic bi prosil za pomoč, če bi moral:

... prebrati zgodbo?

... odnesti pomembno sporočilo učiteljici ali učitelju?

... povezati potolčeno koleno?

... poiskati izgubljeno igračo?

... narisati risbo?

... pobrati smeti na šolskem igrišču?

Ime: _____

Datum: _____

VSAK JE DOBER PRI ČEM

Razmisli, koga od prijateljev in prijateljic bi prosila za pomoč, če bi morala:

... prebrati zgodbo?

... odnesti pomembno sporočilo učiteljici ali učitelju?

... povezati potolčeno koleno?

... poiskati izgubljeno igračo?

... narisati risbo?

... pobrati smeti na šolskem igrišču?

Ime: _____

Datum: _____

Prijateljska zgodba

Napiši zgodbo o tem, kaj sta skupaj počela ali bi počela s prijateljem ali prijateljico.

Ime: _____

Datum: _____

Moja družina in jaz

To so moji družinski člani (nariši jih in napiši imena in starost):

Ime: Starost:	Ime: Starost:
Ime: Starost:	Ime: Starost:
Ime: Starost:	Ime: Starost:

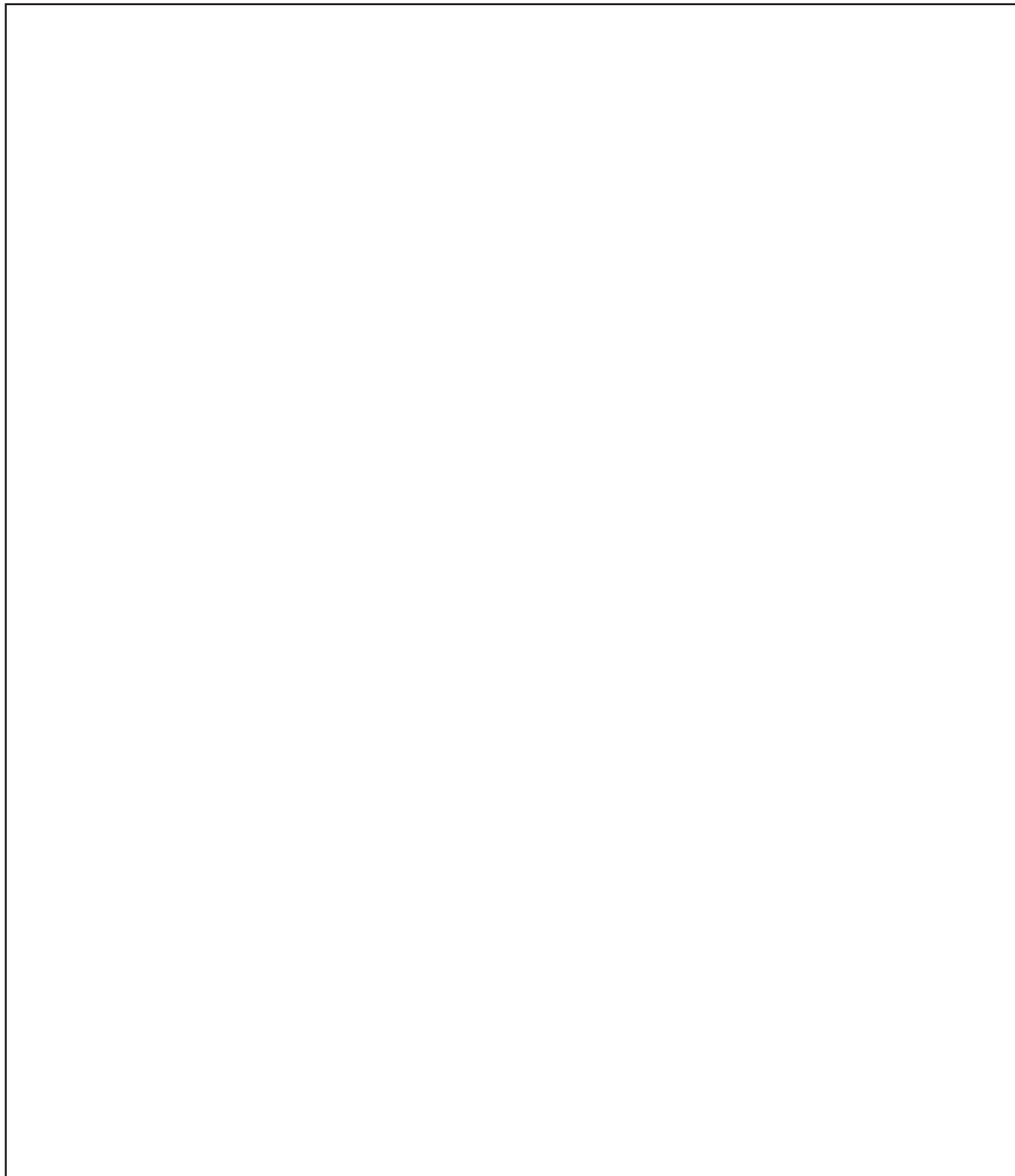
Prosi vsakega družinskega člana, da na zadnjo stran tega lista napiše nekaj o tebi.

Ime: _____

Datum: _____

Moja družina

To so člani moje družine (nariši družino):

Zraven vsakega družinskega člana napiši, kaj ti je pri njem najbolj všeč.

Ime: _____

Datum: _____

Intervju o prijateljstvu

Naredi intervju in pet ljudi vprašaj, kaj jim pomeni beseda »prijateljstvo« in kako bi jo razložili. Na spodnje vrstice zapiši njihove odgovore, potem pa spodaj napiši tvojo lastno razlago besede »prijateljstvo«.

Ime _____ Prijateljstvo zame pomeni _____

Ime _____ Prijateljstvo zame pomeni _____

Ime _____ Prijateljstvo zame pomeni _____

Ime _____ Prijateljstvo zame pomeni _____

Ime _____ Prijateljstvo zame pomeni _____

Moja razlaga besede »prijateljstvo«:

Ime: _____

Datum: _____

Kolaž prijateljstva

Ustvari kolaž, ki predstavlja prijateljstvo, iz izrezkov iz časopisov in revij.

Ime: _____

Datum: _____

Darila za družino

Kakšna darila bi izbral, če bi lahko vsakemu članu tvoje družine podaril katero koli darilo, da bi mu pokazal, koliko ti pomeni. V okvirčke napiši imena družinskih članov in nariši, kaj bi podaril vsakemu od njih.

Ime: Darilo:	Ime: Darilo:
Ime: Darilo:	Ime: Darilo:
Ime: Darilo:	Ime: Darilo:

Ime: _____

Datum: _____

Darila za družino

Kakšna darila bi izbrala, če bi lahko vsakemu članu tvoje družine podarila katero koli darilo, da bi mu pokazala, koliko ti pomeni. V okvirčke napiši imena družinskih članov in nariši, kaj bi podarila vsakemu od njih.

Ime: Darilo:	Ime: Darilo:
Ime: Darilo:	Ime: Darilo:
Ime: Darilo:	Ime: Darilo:

Ime: _____

Datum: _____

Občutki in čustva

Za vsako od naslednjih zgodb izberi en občutek oziroma čustvo, za katero misliš, da ga občuti otrok v zgodbi - s črto poveži občutek oziroma čustvo z zgodbo.

vznemirjen/vznemirjena	Metka je prišla domov iz šole in ugotovila, da je njena ribica poginila. Kako se počuti Metka?
žalosten/žalostna	Janeza je po šoli počakal starejši brat od Mateja in mu rekel, da naj mu da nov avtomobilček, ki ga je prinesel pokazat v šolo. Kako se počuti Janez?
osamljen/osamljena	Teja čaka, da bo pihnila svečke na torti, njene prijateljice pa jo spodbujajo. Kako se počuti Teja?
jezen/jezna	Matic se je igral z novo igračo in jo razstavil. Zdaj je ne zna sestaviti nazaj. Kako se počuti Matic?
prestrašen/prestrašena	Dedek je prišel na obisk in objel Mateja. Kako se počuti Matej?
vesel/vesela	Sošolci sedijo okrog mize in se igrajo družabno igro. Saška stoji stran od njih in jih opazuje. Kako se počuti Saška?

Izberi eno od zgodb in jo zaigraj pred razredom skupaj s prijateljem ali prijateljico.

Ime: _____

Datum: _____

Vsi imamo svoja močna področja

Vsak med nami je pri kakšni stvari res dober in mu gre odlično. Napiši na vsako črto do tri sošolce in sošolke.

Kdo mi lahko pomaga ...

... pri reševanju matematične naloge?

... pri slovenščini?

... pri likovnem pouku?

Koga bi izbral ...

... v mojo športno ekipo?

... za pomoč pri skupinskem projektu?

... da bi skupaj prespali v šotoru na taborjenju?

Kdo pove najboljše šale in me najbolj nasmeji?

Kdo bi sočustvoval z mano, če bi bil nesrečen?

Ime: _____

Datum: _____

Vsi imamo svoja močna področja

Vsak med nami je pri kakšni stvari res dober in mu gre odlično. Napiši na vsako črto do tri sošolce in sošolke.

Kdo mi lahko pomaga ...

... pri reševanju matematične naloge?

... pri slovenščini?

... pri likovnem pouku?

Koga bi izbrala ...

... v mojo športno ekipo?

... za pomoč pri skupinskem projektu?

... da bi skupaj prespali v šotoru na taborjenju?

Kdo pove najboljše šale in me najbolj nasmeji?

Kdo bi sočustvoval z mano, če bi bila nesrečna?

Ime: _____

Datum: _____

Kako sem spoznal prijatelja oziroma prijateljico

Ali se lahko spomniš, kdaj in kako si spoznal nekega svojega prijatelja ali prijateljico?
Napiši zgodbo o vajinem prvem srečanju.

Ime: _____

Datum: _____

Kako sem spoznala prijatelja oziroma prijateljico

Ali se lahko spomniš, kdaj in kako si spoznala nekega svojega prijatelja ali prijateljico?
Napiši zgodbo o vajinem prvem srečanju.

Ime: _____

Datum: _____

Kartice za igro vlog

Izreži kartice. S prijateljem ali prijateljico izberita eno kartico in odigrajta dogodek pred razredom.

<p>Prijatelj si želi sposoditi tvojo najljubšo stvar. Želiš si reči ne, vendar moraš biti obziren.</p>	<p>Prijatelj ti ne vrne stvari, ki si jo je sposodil od tebe. Kako jo boš dobil nazaj?</p>
<p>Tvoj prijatelj je zmagal na tekmovanju in dobil nagrado, vendar veš, da je goljufal. Kaj narediš?</p>	<p>Sošolec, ki ga ne maraš, te je povabil na zabavo. Kaj boš rekel in kaj boš naredil?</p>
<p>Od prijatelja si si sposodil pomembno stvar in jo doma po nesreči razbil. Kaj boš rekel prijatelju?</p>	<p>Dobil si nagrado za nekaj, kar zna tvoj prijatelj enako dobro kot ti. Prijatelj ni dobil nobene nagrade. Kaj mu boš rekel?</p>

Ime: _____

Datum: _____

Nenapisana pravila v družinah

Različne družine imajo različna nenapisana pravila. V nekaterih družinah, na primer, starši od otrok pričakujejo in zahtevajo samo najboljše ocene. V drugih družinah od otrok pričakujejo odlične športne rezultate. V nekaterih družinah starši sploh ne pričakujejo, da bo njihovim otrokom uspelo kaj posebnega. V nekaterih družinah starši od otrok pričakujejo, da se bodo obnašali in imeli radi enake stvari kot oni.

Kakšna so nenapisana pravila v moji družini, kaj starši pričakujejo od mene?

V večini družin obstajajo nenapisana pravila, kako naj se člani družine pogovarjajo med sabo. V nekaterih družinah starši otroke zelo redko zares poslušajo. V drugih družinah starši otroke spodbujajo, da govorijo o svojih občutkih in težavah. V tretjih družinah se otroci naučijo, da je bolje, če nekatere skrivnosti zadržijo za sebe. V nekaterih družinah se otroci od staršev naučijo, da se je včasih bolje zlagati kot povedati resnico. V nekaterih družinah starši učijo otroke, da se ne smejo prepirati in da je treba, tudi kadar se s čem ne strinjamo, to povedati na miren način in spoštljivo do drugih.

Na kakšne načine se pogovarjamo v naši družini? Čigav glas je najbolj pomemben in kako pomembni so glasovi vseh družinskih članov?

Stvari, o kakršnih se ponavadi pogovarjamo v moji družini:

Stvari, o katerih se v naši družini neradi pogovarjamo:

Ime: _____

Datum: _____

Moja televizijska družina

Če bi lahko postal član katere koli družine iz televizijske oddaje, serije ali filma, katero družino bi izbral in zakaj? Ali bi v tej družini ostal tak kot si, ali bi se kakor koli spremenil, da bi bolje sodil v njo? Pojasni svoj izbor in razloge, zakaj si se odločil za to družino.

Ime: _____

Datum: _____

Moja televizijska družina

Če bi lahko postala članica katere koli družine iz televizijske oddaje, serije ali filma, katero družino bi izbrala in zakaj? Ali bi v tej družini ostala takšna kot si, ali bi se kakor koli spremenila, da bi bolje sodila v njo? Pojasni svoj izbor in razloge, zakaj si se odločila za to družino.

Ime: _____

Datum: _____

Prijaznost

Vsi ljudje včasih delamo prijazne in včasih manj prijazne stvari drugim ljudem.

Prijazne stvari, ki sem jih naredil drugim:

Kako se počutim, ko sem prijazen do drugih:

Neprijazne stvari, ki sem jih naredil drugim:

Kako se počutim, ko sem neprijazen do drugih:

Ime: _____

Datum: _____

Prijaznost

Vsi ljudje včasih delamo prijazne in včasih manj prijazne stvari drugim ljudem.

Prijazne stvari, ki sem jih naredila drugim:

Kako se počutim, ko sem prijazna do drugih:

Neprijazne stvari, ki sem jih naredila drugim:

Kako se počutim, ko sem neprijazna do drugih:

Ime: _____

Datum: _____

Naše vloge v družinah

V svojih družinah imamo različne vloge. Včasih se jih niti ne zavedamo, ker ne razmišljamo o njih. Če bi vprašali druge člane družine, bi o nekaterih med nami povedali, da smo vedno *prijazni*, ali *odgovorni*; da smo včasih *samotarski*, ali *prepirljivi*, ali *problematični*; da skrbimo za *mir*, ali za *red*, ali za *reševanje problemov*; da smo velikokrat *zabavni*; da smo včasih *svetovalci za težave drugih* ... Nekateri od nas imamo v svojih družinah več teh vlog, včasih so bolj opazne ene, drugič druge.

Katere vloge imam v moji družini?

Ali imam te vloge tudi v drugih skupinah izven družine (v šoli, med prijatelji)?

Ali sem zadovoljen s temi vlogami? Ali bi si včasih želel obnašati drugače? Kako?

Katere vloge imajo drugi člani v moji družini?

Ime: _____

Datum: _____

Naše vloge v družinah

V svojih družinah imamo različne vloge. Včasih se jih niti ne zavedamo, ker ne razmišljamo o njih. Če bi vprašali druge člane družine, bi o nekaterih med nami povedali, da smo vedno *prijazni*, ali *odgovorni*; da smo včasih *samotarski*, ali *prepirljivi*, ali *problematični*; da skrbimo za *mir*, ali za *red*, ali za *reševanje problemov*; da smo velikokrat *zabavni*; da smo včasih *svetovalci za težave drugih* ... Nekateri od nas imamo v svojih družinah več teh vlog, včasih so bolj opazne ene, drugič druge.

Katere vloge imam v moji družini?

Ali imam te vloge tudi v drugih skupinah izven družine (v šoli, med prijatelji)?

Ali sem zadovoljna s temi vlogami? Ali bi si včasih želela obnašati drugače? Kako?

Katere vloge imajo drugi člani v moji družini?

Ime: _____

Datum: _____

KAKO V DRUŽINI IZRAZAMO ČUSTVA

Različne družine na različne načine izražajo čustva in občutke. V nekaterih družinah si njihovi člani velikokrat povedo, kaj čutijo drug do drugega, v drugih se o teh čustvih in občutkih ne pogovarjajo. V nekaterih družinah si velikokrat povedo, da se imajo radi, v drugih si tega ne znajo povedati. V nekaterih družinah vpijejo in kričijo, ko so jezni ali slabe volje, v drugih se umaknejo in ne govorijo. V nekaterih družinah se trudijo pokazati, da se nikoli ne razjezijo. V drugih družinah zelo nazorno izražajo svojo jezo.

Kako člani moje družine izražajo:1. Naše vloge v družinah - M

veselje

jezo

žalost

strah

naklonjenost

Kako ta čustva in občutke izražam jaz?

Ime: _____

Datum: _____

Spoštovanje do staršev

Večina od nas ima starše, ki imajo veliko dela in odgovornosti. Morajo delati in zaslužiti denar za družino. Morajo skrbeti za naše zdravje. Morajo skrbeti, da imamo dovolj hrane in da imamo primeren dom. Morajo skrbeti za naša oblačila, za naše šolanje.

Naši stari porabijo veliko časa za skrb za nas. Zato si zaslužijo, da jim pokažemo našo ljubezen in spoštovanje do vsega tistega, kar počnejo za nas.

Kaj vse počnejo moji starši za mene?

Kaj lahko povem ali naredim mojim staršem, da jim pokažem, kako cenim njihovo skrb zame?

Ime: _____

Datum: _____

Včasih lahko pomagam naskrivaj

Včasih se zelo dobro počutimo, ko naredimo nekaj dobrega za druge ljudi. Včasih celo naredimo kaj prijaznega in lepega do drugih, in tega nikomur ne povemo. Takrat vemo, da tega nismo naredili zato, da bi nas drugi hvalili ali nagradili, ali da bi pripovedovali o naših dejanjih – pač pa preprosto zato, ker se nam to zdi dobro in prav. Takšna dejanja so lahko naše drobne skrivnosti, stvari, zaradi katerih imamo dober občutek o sebi in smo ponosni nase. To pa je velikokrat celo dosti bolj prijetno, kot če bi počeli dobre stvari samo za pohvale in nagrade.

Kako lahko pomagam nekaterim ljudem in prijateljem, ne da bi kdor koli vedel, da je to moje delo?

Ime: _____

Datum: _____

Zaupanje drugim ljudem

Včasih se nam zgodijo stvari, zaradi katerih se bojimo nekaterih ljudi. Včasih se lahko celo zgodijo tako hude stvari, da se nam zdi, da ne moremo zaupati nikomur. Vendar so okrog nas vedno ljudje, ki jim lahko zaupamo in povemo o naših strahovih, slabih stvareh in neprijetnih izkušnjah. To so ljudje, ki jim ni vseeno za nas, ki nas imajo radi in spoštujejo naše občutke in čustva. V življenju je pomembno, da najdemo čim več takšnih ljudi.

Ljudje in prijatelji, ki jim zaupam:

Zakaj vem, da lahko tem ljudem zares zaupam:

Ime: _____

Datum: _____

Pogovarjanje o problemih

Večina med nami ima kakšno težavo ali problem, o katerem ne želi govoriti. Nekateri ne želijo govoriti o tem, da je v družini veliko preprirov. Nekateri ne želijo povedati, da se drugi spravljaajo na njih in jih ustrahujejo. Nekateri ne želijo govoriti o čem neprijetnem, kar so naredili. Nekateri ne želijo govoriti o tem, da niso zadovoljni sami s sabo. Včasih lahko pomaga, če napišemo nekatere od teh stvari na list papirja, ki ga ne kažemo drugim, še boljše je, če imamo koga, s komer se lahko pogovorimo o naših problemih in težavah.

Stvari, o katerih lahko govorim brez ovir:

Stvari, o katerih težko govorim:

S kom, ki mu zaupam, bi se lahko pogovoril o teh stvareh:

Ime: _____

Datum: _____

Pogovarjanje o problemih

Večina med nami ima kakšno težavo ali problem, o katerem ne želi govoriti. Nekateri ne želijo govoriti o tem, da je v družini veliko preprirov. Nekateri ne želijo povedati, da se drugi spravljaajo na njih in jih ustrahujejo. Nekateri ne želijo govoriti o čem neprijetnem, kar so naredili. Nekateri ne želijo govoriti o tem, da niso zadovoljni sami s sabo. Včasih lahko pomaga, če napišemo nekatere od teh stvari na list papirja, ki ga ne kažemo drugim, še boljše je, če imamo koga, s komer se lahko pogovorimo o naših problemih in težavah.

Stvari, o katerih lahko govorim brez ovir:

Stvari, o katerih težko govorim:

S kom, ki mu zaupam, bi se lahko pogovorila o teh stvareh:

Ime: _____

Datum: _____

Če zaupamo napačnim ljudem

Vsi ljudje brez izjem včasih naredimo napako in zaupamo komu, ki nas razočara in izda naše zaupanje. Včasih nam kdo obljubi, da bo nekaj naredil, pa tega ne stori. Včasih komu zaupamo našo največjo skrivnost, pa jo izda drugim. Na ta način se učimo, kdo je vreden našega zaupanja in kdo ne, komu lahko zaupamo in komu ne.

Vsak človek se skozi dobre in slabe izkušnje z drugimi ljudmi uči, komu lahko zaupa in komu ne. Če nas nekdo razočara, ne pomeni, da moramo biti nezaupljivi do vseh. Lahko pa se naučimo biti previdni pri tem, kaj, koliko in komu zaupamo.

Ljudje, za katere sem spoznal/spoznala, da jim ne morem zaupati:

Kaj so storili ti ljudje, da so me razočarali in jim ne morem več zaupati:

Ime: _____

Datum: _____

Zaradi dobrih prijateljev se počutimo dobro

Če imamo okrog sebe ljudi in prijatelje, ki nas imajo radi in nas cenijo, se počutimo bolje. Tisti, ki nas poznajo, ki poznajo naše dobre strani, pa tudi naše napake, in nas imajo radi takšne, kakršni smo, so dobri prijatelji.

Ljudje in prijatelji, v družbi katerih se počutim dobro, ker vem, da me imajo radi:

Kaj mi je najbolj všeč pri tem, kaj počnejo in kaj govorijo ti ljudje in prijatelji v zvezi z mano:

Ime: _____

Datum: _____

Izbiranje prijateljev

Za prijatelje si želimo ljudi in vrstnike s katerimi se lahko pogovarjamo, ki jim lahko govorimo o sebi, ki so pošteni, ki so zanesljivi, ki jim lahko zaupamo. Včasih so to tisti, ki imajo podobna zanimanja in počnejo podobne stvari kot mi. Ko izbiramo prijatelje, v njih velikokrat iščemo kakšne posebne lastnosti.

Stvari in lastnosti, ki naj bi jih imeli moji prijatelji in prijateljice, še posebno moji najboljši prijatelji in prijateljice:

TOŽARJENJE

KDO TOŽARI?

TOŽARJENJE V RAZREDU JE, KADAR HOČEŠ NEKOGA SPRAVITI V TEŽAVE, NAMESTO DA BI POSKUŠAL REŠITI PROBLEM.

ISKANJE POMOČI V RAZREDU JE, KADAR PROSIŠ NEKOGA (NA PRIMER UČITELJICO), DA TI POMAGA REŠITI PROBLEM, KI GA NE MOREŠ REŠITI.

ODGOVORNO RAVNANJE V RAZREDU JE, KADAR UČITELJICO ALI DRUGEGA ODRASLEGA OPOZORIŠ, DA SE TEBI ALI NEKOMU DRUGEMU V RAZREDU DOGAJA NEKAJ SLABEGA.

Preberi ali poslušaj naslednje tri zgodbe in razmisli, ali otroci v njih tožarijo, ali prosijo za pomoč, ali ravnajo odgovorno.

Matej gre do učiteljice in jo opozori, da na igrišču Jan tepe Janeza.

tožarjenje
iskanje pomoči
odgovorno ravnanje

Jan straši in nadleguje Mateja. Matej reče Janu, naj ga neha strašiti in nadlegovati, vendar Jan ne neha. Matej gre do učiteljice in ji reče: »Prosim, pomagajte mi, ker me Jan straši.«

tožarjenje
iskanje pomoči
odgovorno ravnanje

Tina in Metka se igrata s punčkami. Ana bi se rada igrala z njima, vendar ji rečeta, da se hočeta igrati sami. Ana gre do učiteljice in reče: »Tina in Metka mi ne dovolita, da bi se igrala z njima.«

tožarjenje
iskanje pomoči
odgovorno ravnanje

Ime: _____

Datum: _____

BODIMO OPAŽENI

SPODAJ JE NAPISANIH NEKAJ DOBRIH IN NEKAJ NEPRIMERNIH NAČINOV, DA TE SOŠOLCI IN SOŠOLKE OPAZIJO.

RAZMISLI, KOLIKOKRAT SAM RAVNAŠ NA KATEREGA OD OPISANIH NAČINOV.

VAŽIM SE

DAM IDEJO ZA ZAČETEK IGRE

POVEM ZABAVNO ZGODBO

NORČUJEM SE IZ SOŠOLCEV

POMAGAM SOŠOLCU

NE UPOŠTEVAM PRAVIL V RAZREDU

DOBRO OPRAVIM SVOJE NALOGE

RAZJEZIM SE, KO SEM IZLOČEN IZ IGRE, IN NE GREM VEN

PRIJAZEN SEM DO DRUGIH

Ime: _____

Datum: _____

BODIMO OPAŽENI

SPODAJ JE NAPISANIH NEKAJ DOBRIH IN NEKAJ NEPRIMERNIH NAČINOV, DA TE SOŠOLCI IN SOŠOLKE OPAZIJO.

RAZMISLI, KOLIKOKRAT SAMA RAVNAŠ NA KATEREGA OD OPISANIH NAČINOV.

VAŽIM SE

DAM IDEJO ZA ZAČETEK IGRE

POVEM ZABAVNO ZGODBO

NORČUJEM SE IZ SOŠOLCEV

POMAGAM SOŠOLKI

NE UPOŠTEVAM PRAVIL V RAZREDU

DOBRO OPRAVIM SVOJE NALOGE

RAZJEZIM SE, KO SEM IZLOČENA IZ IGRE, IN NE GREM VEN

PRIJAZNA SEM DO DRUGIH

Ime: _____

Datum: _____

ISKANJE RAZLIK

DOKONČAJ STAVKE TAKO, DA ZA VSAK ZAPIS POIŠČEŠ V RAZREDU
VSAJ ENEGA SOŠOLCA ALI SOŠOLKO.

NEKDO, KI JE VEČJI OD MENE, JE

NEKDO, KI JE MANJŠI OD MENE, JE

NEKDO S KODRASTIMI LASMI, JE

NEKDO Z RAVNIMI LASMI, JE

NEKDO, KI SEDI ZRAVEN MENE, JE

NEKDO, KI IMA RAD PSE, JE

NEKDO, KI IMA RAD MAČKE, JE

Ime: _____

Datum: _____

Kdo je drugačen?

Izreži spodnje kartice in na črto napiši svoje ime. Potem prepogni kartico po črtkani črti, tako da se tvoje ime ne bo videlo. Na zunanjo stran vsake prepognjene kartice napiši nekaj o sebi, kar te dela drugačnega ali drugačno od ostalih v razredu.

S sošolci stresite vse svoje kartice v škatlo. Potem jemljite ven eno za drugo vsako prepognjeno kartico, preberite kaj piše na njej in ugibajte, kdo je napisal to svojo posebno lastnost. Potem pogledajte skrito ime in preverite, če ste uganili.

IME:

IME:

IME:

IME:

Ime: _____

Datum: _____

Skupnosti in skupine

KAJ BI SE ZGODILA, ČE V TEH SKUPINAH IN SKUPNOSTIH ČLANI NE BI SODELOVALI MED SABO?

GLASBENI ORKESTER

SKUPINA ZDRAVNIKOV, KI OPERIRAJO BOLNIKA

NOGOMETNO MOŠTVO

VOZNIKI NA CESTI

PILOTI NA NEBU

MI IN DRUGI - 1. del

2. TRILETJE

MI IN DRUGI - 1. del je zbirka dejavnosti z gradivi in delovnimi listi, ki učiteljem in svetovalnim delavcem omogočajo pripravo, načrtovanje in izvedbo ur in delavnic za spodbujanje razvoja socialnih kompetenc učencev v drugem triletju osnovne šole.

Zbirka dejavnosti zajema delovne liste in dejavnosti, primerne za učence v prvem triletju osnovne šole. Posamezne dejavnosti lahko uporabite tudi pri mlajših ali starejših otrocih; pri izboru delovnih listov upoštevajte njihove izkušnje in starost.

Širok in delovnih listov omogoča, da izberete vsebine, ki so prilagojene izkušnjam in starosti vaših otrok oziroma učencev. Obenem omogoča, da najdete primerne dejavnosti in vsebine za vprašanja, ki so v določenem trenutku najbolj aktualna.

Vsebina zbirke dejavnosti **MI IN DRUGI - 1. del**

- ≈ izbor različnih dejavnosti in delavnic za spodbujanje razvoja socialnih spretnosti in kompetenc, za spodbujanje prosocialnega vedenja, altruizma in empatije, za spodbujanje sodelovalnega in timskega dela
- ≈ aktivnosti in dejavnosti s področja družinskih in prijateljskih odnosov in dinamike
- ≈ aktivnosti in dejavnosti s področja razvoja človeških vrednot in moralnih načel
- ≈ 45 delovnih listov

Namen zbirke dejavnosti **MI IN DRUGI - 1. del**

Spodbujanje razvoja socialnih spretnosti in kompetenc, spodbujanje prosocialnega vedenja, altruizma in empatije, spodbujanje sodelovalnega in timskega dela; spodbujanje samorefleksije in razvoja na področju družinskih in prijateljskih odnosov in dinamike; spodbujanje razvoja temeljnih človeških vrednot in moralnih načel.

Vzgojno-izobraževalna področja zbirke dejavnosti **MI IN DRUGI - 1. del**

- ≈ družinski in prijateljski odnosi in dinamika
- ≈ socialne spretnosti in kompetence
- ≈ prosocialno vedenje, altruizem, empatija
- ≈ vrednote in moralno presojanje
- ≈ sodelovalno in timsko delo

Zbirka dejavnosti omogoča uporabo v razredu v okviru različnih predmetov in vsebin, ali v okviru svetovalnega dela, ali v okviru posebnih dejavnosti in delavnic. Primerna je za načrtovanje krajših aktivnosti, za organiziranje posameznih vsebinskih sklopov, ali za projektno delo. Zbirka omogoča:

- ≈ individualno delo in razmišljanje,
- ≈ delo, razmišljanje in pogovor v manjših skupinah,
- ≈ delo, razmišljanje in pogovor v celem razredu.